

ŠKOFIJSKI LIST

76.

Vladarjeva 80 letnica.

Ljubi v Gospodu!

Rojstni dan vladarja praznujemo slovesno vsako leto. Saj vemo, da cesar vlada v imenu božjem, da je namestnik božji, ki naj stori in zapove vse, kar je potrebno, da se ohrani mir in pravica in moremo napredovati v vsem, kar je potrebno za našo časno in večno srečo.

Cesar se zaveda svoje dolžnosti, pa tudi svoje odgovornosti pred Bogom. In kako težke so njegove dolžnosti dandanes, ko je toliko sovražnikov božjih na zemlji, pa na vse mogoče načine, s spletkami in prekanjenostjo otežujejo tudi cesarju delo po volji božji v pravo korist sebi izročeni narodov.

In koliko mora trpeti ravno naš cesar! Sovražniki mogočne Avstrije sejejo nemir med narode; narode dražijo in hujskajo celo njihovi zastopniki, ki bi morali po vesti skrbeti za mir med njimi, za medsebojno sporazumnost in pravičnost in za napredek po potrebah sedanjega časa. Razpor med narodi in pa ovire v skrbi za politični, gospodarski in družabni napredek slabi Avstrijo, razjeda njene moči in ji izpodkopava ugled pri sosedih.

Zraven pridejo verski nemiri. Sovražniki božji hočejo razdreti Cerkev: zato boj zoper versko šolo, boj zoper zakrament sv. zakona, zasramovanje sv. Očeta, zaničevanje škofov in duhovnikov, izpodbijanje verskih nauk in čednostnega življenja po nesramnih knjigah in umazanih časopisih, klic za ločitev od Rima.

Tudi ti nemiri pretresajo Avstrijo v njenih temeljih.

In to satansko prizadevanje mora gledati 80letni starček, ljubljeni naš cesar Franc Jožef I. Kako mora vse to pogubno vrvenje in drvenje boleti njega, ki samo to želi in se samo za to trudi, da bi bili narodi njegovi srečni, mirni, v blagostanju, zvesti Bogu in njemu; kako mora njega skeleti v srcu, da kljub dobri volji more hudo le nekoliko ovrati, ne pa popolnoma preperečiti.

Pa vendar on ne obupuje, marveč zaupno se obrača k Bogu proseč za ono modrost in za ono moč, ki je potrebna, da spozna in zatre one peklenške sile, ki njegove narode hujskajo zoper Boga in bijejo boj tudi zoper njegov prestol ravno zato, ker hoče biti zvest Bogu in narode vladati po njegovi sveti volji.

Tudi mi se obračajmo k Bogu in molimo prav presrčno za našega, v skrbi za vse narode osivelega cesarja, naj ga podpira Bog in naj njegove korake vodi tako, da pride do končne zmage in ustanovi mir med narodi na podlagi pravice. Take molitve naj puhte k Bogu posebno letos, ko naš vladar izpolnjuje 80. leto svoje starosti. O, da bi po tolikih mučnih borbah in bridkih izkušnjah vsaj zadnja leta življenja preživel v miru in v tolažbi in v veselju!

Na Goričah, 6. avgusta 1910.

† Anton Bonaventura
knezoškof.

Zato določujem, da naj se letos rojstni dan, dne 18. avgusta, ali kakor je po deželi navada, v nedeljo po rojstnem dnevu 21. avgusta, praznuje prav slovesno, kakor se na-

vadno praznujejo največji prazniki v letu. Vernikom naj se prečita moj pastirski list, ob koncu službe Božje naj se zapoje „Te Deum laudamus“.

77.

Das achtzigjährige Jubiläum unseres Kaisers.

Geliebte in Christo!

Der Geburtstag unseres erhabenen Herrschers wird jedes Jahr festlich begangen. Wir wissen ja, daß der Kaiser im Namen Gottes, als Gottesvertreter herrscht, der alles tun und anordnen soll, was nötig ist, um Frieden und Gerechtigkeit zu erhalten, daß wir in allem, was zu unserem zeitlichen und ewigen Wohle notwendig ist, Fortschritte machen können.

Der Kaiser ist sich seiner Pflicht, aber auch seiner Verantwortlichkeit vor Gott bewußt. Und wie schwer sind heutzutage seine Pflichten, wo es soviel Feinde Gottes auf Erden gibt, die auf alle mögliche Weise mit Ränken und Wühlereien dem Kaiser die Arbeit nach dem Willen Gottes und zum Frommen der ihm anvertrauten Völker erschweren.

Wieviel muß gerade unser Kaiser dulden! Die Feinde unseres mächtigen Oesterreichs säen Zwietracht unter die Völker, sogar die Vertreter derselben reizen ein Volk gegen das andere, wo sie doch im Gewissen verpflichtet sind für den Frieden unter ihnen, für die wechselseitige Verständigung, Gerechtigkeit, für den notwendigen Fortschritt zu sorgen.

Die Zwietracht unter den Völkern und die Hindernisse in der Obsorge für den politischen, wissenschaftlichen und sozialen Fortschritt schwächen Oesterreich, nagen an seiner Macht und untergraben sein Ansehen unter den Nachbarn.

Dazu gesellen sich noch religiöse Zwistigkeiten. Die Feinde Gottes wollen die Kirche zugrunderichten, daher ihr Kampf gegen die konfessionellen Schulen, gegen das Sakrament der Ehe, daher die Schmähungen gegen den Papst, daher die Verachtung der Bischöfe und Priester, daher die Angriffe gegen die Glaubenslehren und gegen das sittliche Leben durch

glaubensfeindliche Bücher und sittenlose Schriften, daher die Losvombewegung. Auch diese Unruhen erschüttern die Grundlagen Oesterreichs.

Und diese feindlichen Bemühungen muß der achtzigjährige Greis, unser geliebter Kaiser Franz Josef I. anschauen! Wie muß dies verhängnisvolle Treiben schmerzen ihn, der nur dies wünscht und nur dahin arbeitet, daß seine Völker glücklich, friedlich lebten, sich im Wohlstande ergingen und treu Gott und ihm blieben! Wie muß es ihm wehetun, daß er trotz seines guten Willens das Böse nur abwehren, nicht aber vollkommen hintanhalten kann.

Doch, er zagt nicht, sondern vertrauend wendet er sich zu Gott, bittend um jene Weisheit und jene Kraft, die notwendig ist, um zu erkennen und zu vernichten jene dunklen Mächte, die seine Völker gegen Gott aufwiegeln und auch gegen seinen Thron gerade deshalb kämpfen, weil er Gott treuzubleiben und die Völker nach seinem heiligen Willen zu lenken trachtet.

Auch wir wollen uns zu Gott wenden und recht innig beten für unseren in der Sorge für seine Völker ergrauten Herrscher, es möge ihn Gott unterstützen und alle seine Schritte so lenken, daß er zum endlichen Siege gelange und Frieden unter den Völkern auf Grundlage der Gerechtigkeit stifte. Solche Gebete mögen besonders heuer zu Gott emporsteigen, wo unser geliebter Herrscher das achtzigste Lebensjahr vollendet. O, daß er doch nach sovielen überstandenen Mühen, Kämpfen und bitteren Erfahrungen die letzten Lebensjahre im Frieden, in Trost und Freude verbringen könnte.

Gö r t s c h a c h, am 6. August 1910.

† Anton Bonaventura
Fürstbischof.

Deshalb ordne ich an, daß heuer der Geburtstag unseres erhabenen Monarchen am 18. August oder, wo diese Feier an den nächstfolgenden Sonntag übertragen zu werden pflegt, am 23. August recht festlich

begangen werde, wie gewöhnlich die größten Festtage des Kirchenjahres gefeiert werden. Den Gläubigen soll dieses Hirten schreiben vorgelesen und am Ende des Gottesdienstes das Te Deum angestimmt werden.

78.

Patronat Vincencijeve družbe za mladino.

Vernikom.

Otrok zanemarjenih je vedno več, povsod, tudi pri nas, posebno v Ljubljani, v drugih naših mestih in trgih, pa tudi po deželi. Da mora potreba in sila biti grozna, moremo soditi že po tem, da so celo države začele ustanavljati in pospeševati razna varstvena društva za varstvo otrok in oskrbo mladine.

Ali naj Cerkev miruje in molči? Saj je vendar ona v prvi vrsti poklicana, vzbujati krščansko ljubezen, ki naj se žrtvuje za pravo vzgojo zanemarjenih, zapuščenih. Krščanska ljubezen vidi v zanemarnem otroku neumrjočo dušo, odkupljeno z dragoceno krvjo samega Sina božjega, in sliši besede Zveličarjeve, ki je slovesno zatrdil: »Karkoli ste storili najmanjšemu izmed otrok, ste meni storili«.

Zveličarju smo vso ljubezen dolžni. Za nas zanemarnjene, zapuščene, pred Bogom zadolžene je prišel na zemljo, da nas poišče, da nas pouči, da nas s Svojo srčno krvjo odkupi in reši in nam pomaga do časne in večne sreče. Srce nas sili, da Mu to nesebično ljubezen povrnemo. Toda kako? Njemu prav posebno drag način je ravno dejanska ljubezen do otrok, ki so zapuščeni in zanemarnjeni, pa zato v največji nevarnosti, da se izgube za časnost in večnost.

Taka krščanska ljubezen je v katoliški Cerkvi vedno plamtela. O, koliko zavodov je v teku devetnajstih stoletij sezidala po celem svetu, v katerih se skrbi ravno za one, ki so najbolj zanemarnjeni in zapuščeni! Ta ljubezen, ta hvaležna ljubezen do našega križanega Zveličarja naj nikdar in nikoli ne preneha, ampak še toliko bolj vzplamti, kolikor več je siromaštva in zapuščenosti na zemlji.

To Vam je razlog, zakaj sem se že večkrat posvetoval, kako bi mogli zasnovati pomoč zanemarnjeni mladini v naših dneh, in sicer zasnovati

po celi škofiji. Mislil sem, da se uvede tudi pri nas »Delo serafinske ljubezni«, ki se je začelo na Bavarskem in ima tudi za Avstrijo svoj sedež v Lincu. Ko se mi je pa reklo, da ima isto nalogo že naša Vincencijeva družba, le da njeno delovanje v tem oziru ni še razvito, pa bi se moglo razviti, sem naprosil predsednika, naj se s člani dogovori, kako bi se to delo moglo razpresti po celi škofiji za vse župnije.

Predsednik Vincencijeve družbe se je s člani posvetoval in sad posvetovanja je ustanovitev »Patronata Vincencijeve družbe za mladino« s točnim načrtom. Poslala mi je družba sledeči poziv, kateri vse delo in njegovo ustrojstvo točno opisuje in zato ga tu objavljam:

»Ena najvažnejših naših socialnih dolžnosti je rešitev mladine. Čigaver je mladina, tega je prihodnost. Zato prav v naših dneh vedno bolj narašča gibanje v obrambo in varstvo mladine. Pri tem rešilnem delu katoličani ne smemo zadržati. K temu nas sili krščanska ljubezen do bližnjega in zgled našega božjega Zveličarja, ki se je s posebno ljubeznijo oklepал nedolžnih otrok, jih zbiral v svojem okrilju in strašno gorje zaklical pohujševalcem mladine. Kdo bi ne hotel posnemati nebeškega mladino ljuba v tej nežni skrbi?

Pri nas na Kranjskem smo imeli doslej sicer nekaj krajevnih organizacij, a manjkalo je enotnega, splošnega društva, ki bi raztegnilo svoje delovanje čez vso deželo in zaneslo zanimanje za rešilno delo v korist mladine med najširše sloje naroda.

Na letošnjem shodu gospodov dekanov je g. vikar Dobretsberger iz Linca živo opisal, kako blagonosno deluje v ta namen v Zgornji Avstriji in na južnem Češkem cerkveno društvo pod imenom »Delo serafinske ljubezni«, ki ima čez 800 otrok v svoji oskrbi. Tedaj se je tudi izrekla želja, naj bi se pri nas uvedla slična organizacija

in na primeren način pridružila Vincencijevi družbi, ki že trideset let deluje na tem polju.

Na poziv prevzvišenega gospoda knezoškofa je Vincencijeva družba rada prevzela važno nalogo, da v naši deželi na cerkvenem temelju organizuje varstvo osirotele in zanemarjene mladine. V ta namen se je osnoval poseben odsek z lastno upravo pod naslovom »Patronat Vincencijeve družbe za mladino«. — Namen patronata je: skrbeti za varstvo in vzgojo otrok, ki so v verskem ali nravnem oziru zanemarjeni, s tem, da jih izroči poštenim družinam ali katoliškim zavodom v vzgojo; — pomagati revnim otrokom in tudi drugim mladim osebam, da dosežejo primeren poklic; — gojiti tesno zvezo s svojimi varovanci tudi po njihovi šolski ali učni dobi, jim pomoči do moralne in gmotne samostojnosti; — podpirati tudi druga dobrodelna podjetja, ki služijo društvenim namenem.

Da more patronat uspešno izvrševati to obsežno in težavno nalogo, potrebuje krepke gmotne in duševne podpore svojih članov in dobrotnikov. — Že se je prijavilo okoli 40 izvršujočih članov, ki so pripravljene z vso vnemo pospeševati društvene namene. Njih naloga je razširjati misel mladinskega varstva v svojem okrožju, nabirati prispevke dobrotnikov in poročati odboru o takih otrocih, ki so podpore in varstva potrebni. Izvršujoči člani se po možnosti udeležujejo rednih mesečnih sestankov patronata in plačujejo vsaj 2 kroni članarine na leto. Želeti je, da bi bilo v vsaki dekaniji par izvršujočih članov, ki bi zastavili svoje delo v prosep plemenitega podjetja.

Drugi člani podpirajo patronat vsaj gmotno in s tem postanejo deležni njegovega dela. K tem je prištevati pokrovitelje in pokroviteljice, ki plačajo enkrat za vselej ali pa v peterih letnih obrokih 100 K; redne deležnike (deležnice), ki plačajo mesečno najmanj 20 v; dobrotnike (dobrotnice), ki plačajo vsaj vsako leto 20 v, ali pa sicer s posebno miloščino, z volilom v oporoki itd. podpirajo društvene namene. Upamo, da nam ljubi Bog nakloni mnogo veledušnih pokroviteljev. Zlasti pa pričakujemo, da nas bode naše dobro ljudstvo rado podpiralo z manjšimi darovi v zavesti, da s tem pomaga samemu sebi in si z vzgojo svoje mladine pripravlja boljšo bodočnost. Pobiranje članarine in milodarov se v posameznih župnijah poveri zaupnim osebam, katere bodo priporočili gospodje duhovniki.

Patronat bode imel tudi svoje glasilo »Krišćanski detoljub«, ki bode prihodnje

leto po možnosti izhajal vsak drugi mesec in poleg člankov vzgojne in zabavne vsebine, redno objavljaj poročila o napredku mladinskega varstva v naši deželi. Izvršujoči člani, pokrovitelji in redni deležniki patronata dobivajo list brezplačno.

»Patronat za mladino« je cerkvena družba. Zato dobe njeni člani tudi mnoge duhovne milosti, katere so sv. Oče Leon XIII. naklonili in sicer: Izvršujoči člani in varovanci patronata dobe popolni odpustek:

1. Kadar pristopijo ali pa so bili sprejeti v njegovo varstvo;
2. na društveni praznik presvetega Srca Jezusovega;
3. na praznik brezmadežnega spočetja Marije Device;
4. na praznik varstva svetega Jožefa;
5. na praznik sv. Vincencija Pavlanskega, ako opravijo izpoved in sveto obhajilo in molijo v namen sv. Očeta;
6. ob zadnji uri, ako skesano in pobožno z ustmi ali pa vsaj v srcu izgovore presveto ime Jezus.

Redni deležniki in drugi dobrotniki: odpustek sedmih let in sedmih kvadragen enkrat v mesecu, ako dajo redne prispevke za patronat; enak odpustek dobe tudi tisti zaupniki, ki nabirajo doneske in jih pošiljajo osrednjemu odboru; popolni odpustek zadnje uro, ako se skesano izpovedo, ali če to ni mogoče, vsaj skesano kličejo ime Jezus z besedo ali vsaj v srcu.

Sedež naše cerkvene družbe bode v cerkvi »Presvetega Srca Jezusovega v Ljubljani«. Tamkaj se bodo ob vseh gori omenjenih praznikih opravljale sv. maše za žive in mrtve člane in dobrotnike. Na društveni praznik bode tamkaj tudi pridiga za ljudstvo o namenu mladinskega varstva z drugimi primernimi pobožnostmi.

K sklepu se obračamo do vseh gospodov dušnih pastirjev in do našega vernega ljudstva z nujno prošnjo, da nas podpira pri tem velikem delu rešitve mladine. Patronat ne naklada novih hudih bremen, niti izrednih žrtev, a če se vpelje in vdomači med našim ljudstvom, bode lahko izredno mnogo dobrega storil. Lotimo se tega dela v zavesti, da vršimo važno narodno in socialno delo in v zaupanje na Božjo pomoč.

Vse prijave, doneski in vprašanja naj se naslovo na »Vincencijevo družbo« (Patronat za mladino) v Ljubljani, kjer se dobe tudi vse potrebne

tiskovine (nabiralne pole, sprejemne podobice i. t. d.)

V Ljubljani, na praznik sv. Vincencija Pavlanskega, leta 1910.

Dr. Josip Gruden, predsednik Vincencijeve družbe.

Albin Zajec, tajnik.

Dr. Fr. Dolšak, dr. Josip Dermastija, Andrej Kalan, Bogomil Remec, odborniki »patronata«.

Sedaj poznate delo samo. Vas vse prosim v Imenu Jezusa in Njegove ljubezni, da bi postali v čim večjem številu deležniki dela, ali vsaj dobrotniki. Gotovo je v vsaki župniji prav mnogo gospodarjev in gospodinj, pa marsikaj mladeničev in deklet, ki bi si mogli odtrgati po 20 v na mesec in jih žrtvovati za zanemarjene otroke iz ljubezni do križanega Jezusa. Akoravno vsotica 20 v na mesec ni prav velika, bo vendarle skupna vsota velika in izdatna, ako bo mnogo deležnikov. Zraven dobrega zaslužnega dela za večnost bodo deležniki celo list »Detoljub« dobivali brezplačno.

Kdor pa ne more biti deležnik, naj bo pa vsaj dobrotnik! Žrtvovati na leto 20 v, to bo pač skoraj povsod mogoče. Jezusu bo tudi ta mali darček jako ljub, ako pride iz srca polnega ljubezni do bližnjega in do Njega. Dobrotniki bodo storili dobro delo in dobili malo sličico.

Za razširjenje tega dela naj se zavzamejo tretjeredniki, naši Orli in Marijine družbe. Saj se v vsaki družbi lahko utemelji karitativni odsek, t. j. odsek za dela ljubezni do bližnjega, ki naj bi to delo patronata vzel v roke, nabiral člane, pobiral prispevke, razdeljeval list in zasledoval zanemarjene otroke po družinah. Kako sveto, kako bogoljubno, pri Bogu in pri ljudeh zaslužno delo! Saj se bo s prispevki poskrbelo, da se zanemarnjeni otroci dajo kaki pošteni družini po župnijah, ali kakemu zavodu n. pr. Marijanišču v Ljubljani, Salezijancem v Rakovniku, zavodu grofice Auersperg v Šiški. Otroci se bodo nadzorovali, vzgajali se bodo, poskrbelo se bo, da se kaj nauče in si bodo odrasli mogli pošteno svoj kruh služiti.

Ali ne bo to delo tudi na korist občinam, katerim se bo odvzelo marsikako breme, marsikak dolgoτραjen in neznosen trošek za siromašne in izgubljene ljudi, ki so v nje pristojni. Zato moremo lahko trditi, da delo patronata je zares socialno delo!

Da bo delo lepo uspevalo in se razvijalo točno v krščanskem duhu, za to nam je porok načelnštvo, v katerem so sami izvrstni, zanesljivi

krščanski možje: predsednik profesor dr. Josip Gruden, tajnik Albin Zajec; odborniki: prelat Kalan, zdravnik dr. Dolšak, odvetnik dr. Dermastija, ravnatelj Remec. Ni dvoma, da bodo imenovani izvrstni katoliški možje naše bogoljubno in socialno delo tako vodili, kakor bo vseč Bogu in vsem poštenim ljudem.

Naj dobri Oče nebeški blagoslovi delo in vse sotrudnike!

Goriče, dne 6. avgusta 1910.

† Anton Bonaventura

knezoškof.

Duhovnikom patronata Vincencijeve družbe.

Kar sem napisal o tem patronatu vernikom, naj vsi gospodje v duhovnem pastirstvu vernikom prečitajo.

Potem Vas prosim, da delo vsak v svoji župniji vpeljete. Dobro bi bilo in želeti je, da bi bil v župniji izvršujoči član župnik sam, pa bi imel vpliv na vzgojo zanemarjenih otrok svoje župnije. Delo pa: nabiranje članov, pobiranje in odpošiljanje prispevkov, razdelitev lista, sprejemnic in podobic naj prevzamejo Marijine družbe ali tretjeredniki ali Orli. Seveda, dopisavati odboru v Ljubljano bo že moral župnik, no, pa saj tega ne bo veliko: priporočil bo odboru zanemarnjenega otroka v svoji župniji, nasvetoval bo pošteno krščansko družino, v kateri bi se mogel otrok krščansko odgajati in pazil bo na to vzgojo. To delo pa spada že po sebi med naloge duhovnega pastirovanja.

Res, imamo že mnogo družb in društev; za vse je treba delati in v denarjih prispevati! Težko je in ni čuda, ko bi se včasih kaj zagodrnjalo. Ali kaj se hoče: velike so potrebe, pa moramo priskočiti na pomoč, ako nečemo, da nam propada Cerkev in vera, propada ljudstvo, propadajo otroci. Saj naši verski nasprotniki tudi mnogo in neprenehoma delajo in žrtvujejo! Ako ne štedijo truda in denarja nasprotniki v prosep svojih krivih in pogubnih idej, ali bomo štedili trud in denar mi, ki delamo za Boga, za neumrjoče duše, za pravo časno in večno srečo!

Na konferencah se boste mogli dogovoriti o delu, kako ga začeti in izpeljati. Dvome in pomisleke Vam bo ljubljanski odbor rad pojasnjeval.

Blagoslova Božjega želi vsem

† Anton Bonaventura

knezoškof

Goriče, dne 6. avgusta 1910.

Dubia circa interpretationem Motus Proprii „Cum per Apostolicas“ diei 7 Aprilis 1910.

Feria IV, die 15 Junii 1910.¹

Exortis circa interpretationem Motus Proprii „Cum per Apostolicas“ diei 7 Aprilis anni currentis quibusdam dubiis, Supremae huic Sacrae Congregationi S. Officii sequentia quaesita proposita sunt, videlicet:

1. Utrum S. Congregationi S. Officii recognoscendae exhiberi debeant concessiones Indulgentiarum et facultatum Indulgentias respicientium quae ante diem 1 Novembris 1908 a S. Congregatione tunc temporis Indulgentiis praeposita et a Secretariis Brevium et Memorialium obtentae fuerunt?

2. An dictae exhibitioni sint obnoxiae concessiones Indulgentiarum facultatumque Indulgentias respicientium quae a Brevium Secretaria obtentae sunt post diem 1 Novembris 1908; quaeque sive ante sive post eandem diem 1 Novembris 1908 a quovis alio, praeter recensita, S. Sedis Officio seu Dicasterio prodierunt?

3. An Indulgentiae ac facultates Indulgentias respicientes ante diem 1 Novembris 1908 aliter quam per tramitem alicuius ex supra laudatis S. Sedis Officiis seu Dicasteriis obtentae, debeant et ipsae S. Congregationi S. Officii exhiberi ab eaque recognosci sub poena nullitatis?

4. Utrum S. Congregationi S. Officii recognoscendae, ut supra, exhiberi debeant facultates, quae conceduntur ex peculiari Apostolico privilegio ab Ordinibus Religiosis, tamquam ipsorum propriae, benedicendi pias imagines, coronas, scapularia, numismata et similia (utpote a Minoribus pro Crucifixis ad Viam Crucis, a Praedicatoribus pro coronis Rosarii, a Carmelitis pro scapularibus B. M. V. de Monte Carmelo, etc.) eisque Indulgentias adnectendi?

Quibus mature perpensis, Emi ac Rmi DD. Cardinales Inquisitores Generales in plenario conventu habito feria IV die 15 curr. mensis Junii respondendum decreverunt:

Ad 1.um Negative.

Ad 2.um Affirmative ad utramque partem.

Ad 3.um Affirmative.

Ad 4.um Negative.

Sequenti vero feria V. die 16 eiusdem mensis SSmus D. N. Pius divina providentia PP. X in solita audientia R. P. D. Adessori S. Officii impertita, Emorum Patrum resolutiones adprobare et confirmare dignatus est atque insimul declarare „non fuisse suae intentionis comprehendere sub N. 1. Motus Proprii „Cum per Apostolicas“ facultatem Benedictionem Apostolicam cum Indulgentia Plenaria una alterave vice vel determinato alicui personarum coetui impertiendi.“

Romae, ex Aedibus S. Officii, die 17 Junii 1910.

L. † S.

Aloisius Giambene,
Substitutus pro Indulgentiis.

(Act. Apost. Sed. 1910, pag. 477 s.)

Iz tega torej sledi:

Od 1. novembra 1908 dalje sme redno podeljevati odpustke le S. Congregatio S. Officii. Od drugih oblasti od 1. novembra 1908 dalje podeljene odpustke mora odobriti imenovana kongregacija. Čas za predlaganje dotičnih listin je do 15. oktobra t. l.

Odpustki, ki so bili podeljeni pred 1. novembrom 1908, še veljajo, če jih je podelila S. Congregatio Indulgentiarum ali Secretaria Brevium et Memorialium, če so jih pa podelile druge oblasti, se morajo listine predložiti v odobrenje.

Odpustki podeljeni vsled posebnih pooblastil sv. Očeta raznim redovom in bratovščinam, ostanejo veljavni, zato listin ni treba predlagati v odobrenje; n. pr. voditelji bratovščine sv. rožnega venca smejo nadalje molke z odpustki blagoslavljati, blagoslavljati škapulirje itd., kakor doslej.

Druge listine tičoče se odpustkov, naj čč. gg. duhovniki, ako jih kaj imajo, do 15. septembra semkaj pošljejo, da jih ordinariat odpošlje skupno na prej imenovano kongregacijo v odobrenje.

¹ Glej Skofjijski List, 1910, str. 85.

80.

Cerkvenoglasbeni oddelek na c. kr. akademiji na Dunaju.

Predsedništvo c. kr. akademije za glasbo in upodabljačo umetnost sporoča z dopisom z dne 8. julija t. l. semkaj doslovno:

Mit dem Erlasse des k. k. Ministeriums für Kultus und Unterricht vom 9. Juni 1910, Z. 18.945 wurde die Errichtung einer kirchenmusikalischen Abteilung an der k. k. Akademie f. M. u. d. K. in Wien genehmigt. Dieselbe wird im September d. J. in den vom hochwürdigsten Herrn Prälaten Propst Friedrich Piffel im alten Teile des Chor-

herrenstiftes Klosterneuburg zugewiesenen Räumlichkeiten aktiviert werden. Den diese Kirchenmusikschule besuchenden Klerikern wird im Stifte **unentgeltlich** Unterkunft geboten, während für die Verköstigung nur ein verhältnismässig geringer Betrag zu entrichten sein wird.

O čemer se častita duhovščina s tem obvešča s pristavkom, da oni, ki se za ta zavod zanimajo, lahko dobe v kn.-šk. pisarni tiskano pojasnilo.

81.

Periodična poročila in izkazi za šematizem I. 1911.

Velečastiti gospodje dušni pastirji se vabijo, da vpošljejo najpozneje do 15. oktobra t. l. potom dekanijskih uradov knezoškofijski pisarni za l. 1911. običajna periodična poročila in izkaze, in sicer:

1. o številu duš v posameznih duhovnijah, toda le v slučaju, če se je število znatno izpremenilo.

2. o številu potrebnih direktorjev in šematizmov za prihodnje leto. Želeti bi bilo, da bi se več šematizmov naročilo.

3. o številu prebivalstva drugih veroizpovedi.

4. o izpremembah poštnih postaj, h katerim pripadajo posamezne duhovnije, istotako o telegrafskih postajah.

5. o predsednikih krajnih šolskih svetov in o krajnih šolskih nadzornikih, če so duhovniki.

6. o pogreških, ki so se morda urinili v zadnji šematizem, in o podatkih, ki bi izpolnili krajevni imenik.

Opomba. Najbolje je, če se v poročilih naznanijo le izpremembe. Kjer se ni nič izpremenilo, se zapiše samo, da ni bilo nikake izpremembe.

82.

Razpis Iv. Nep. Schlackerjeve ustanove za učiteljske vdove.

Ustanova pokojnega vodja normalke, c. kr. šolskega svetnika in častnega kanonika Iv. Nep. Schlackerja, v podporo ene učiteljske vdove se bo zopet podelila za čas od 1. avgusta 1909 do 1. avgusta 1910.

Častiti župni uradi naj obveste o tem razpisu vdove, ki sicer ne uživajo nikake ustanove,

z opazko, naj prosivke opremijo svoje prošnje z verjetnimi svedočbami, da so v resnici ubožne nesvarljivega življenja, in da so njihovi možje najmanj deset let hvalevredno služili v krónovini Kranjski kot ljudski učitelji.

Prošnje naj se vložijo do 1. oktobra t. l. pri tukajšnjem konzistoriju.

Konkurzni razpis.

Rezpisuje se župnija Gorenji Logatec v vrhniški dekaniji. — Prošnje naj se naslove na c. kr. deželno vlado za Kranjsko. — Prošnjam naj se priloži kompetenčna razpreglednica, in

sicer, če se v prošnji ne omenja, nekolkovana, če se pa omenja, kolkovana s kolkom 30 h. — Zadnji rok za vlaganje prošenj je 20. september 1910.

Škofijska kronika.

Podeljen je kanonikat cesarske ustanove pri ljubljanski stolnici preč. g. Mons. dr. Ignacij Žitniku v Ljubljani.

Imenovan je bil za konzistorialnega svetnika preč. g. kanonik Mons. dr. Ignacij Žitnik in za kn.-šk. duhovnega svetnika č. g. Henrik Dejak, župnik na Vrhpolju pri Vipavi.

Prezentiran je bil č. g. Josip Lavrič, župnik v Gorenjem Logatcu, za župnika na Breznici, in č. g. Ignacij Žust, kaplan v Moravčah, za župnika na Polšniku.

Podeljene so župnije Motnik č. g. Ivanu Plahutniku, kaplanu v Ribnici, Češnjice č. g. Pavlu Perko, kaplanu v Žireh, Grahovo č. g. Alojziju Wester, kaplanu v Slavini, Zapoge č. g. deficientu Frančišku Koželj.

Umeščeni so bili: 1. avgusta preč. g. Mons. dr. Ignacij Žitnik na kanonikat cesarske ustanove, in č. g. Frančišek Pavšič, kaplan v Sodražici, na župnijo Turjak; 4. avgusta č. g. Ivan Globelnik, župnik na Polšniku, na župnijo Šent Vid pri Vipavi in č. g. Ignacij Žust, kaplan v Moravčah, na župnijo Polšnik.

Sprejet je v jezuitski red č. g. dr. Anton Prešeren, kaplan v Borovnici, in v misijonsko kongregacijo sv. Vincencija Pavlanskega č. g. Leopold Perme, kaplan v Postojni.

Premeščeni so čč. gg. Ivan Dežman, ekspozit na Razdrtem, za župnega upravitelja na Gozd, Jernej Pavlin, kaplan v Cirknici, za prefekta v zavod sv. Stanislava; kaplani: Josip Gostiša iz Horjula v Trnovo v Ljubljani, Franc Govekar iz Križevega pri Kostanjevici v Sodražico, Ivan Sedej z Vrhlike v Križevo pri Kostanjevici, Leopold Turšič iz Logatca na Vrhniko, Peter Janc, katehet uršul. zun. šole v Ljubljani, k Sv. Jakobu v Ljubljani, Valentin Zupančič z Dovjega za kateheta

uršul. zun. šol v Ljubljani, Matej Kozelj iz Velikih Lašč v Ribnico, Josip Koželj iz Knežaka v Velike Lašče, dr. Josip Sever iz Vipave v Knežak, Ivan Rihar iz Šent Vida pri Vipavi v Vipavo, Friderik Rodič iz Semiča v Slavino, Anton Demšar iz Toplice v Moravče, Ivan Kmet iz Boštanja v Toplice, Anton Lovšin iz Mirne peči v Šempeter gri Novem mestu.

Nameščeni so čč. gg.: deficient Andrej Zgaga kot župni upravitelj na Planini (Stokkendorf); kot kaplani: deficient Ivan Lomšek v Preddvoru; Edvard Šimnic na Sori, Jakob Kotnik na Dobrovi; semeniški duhovniki: Janez Dolenc v Cirknici, Anton Porenta v Hrenovc, Anton Komljanec v Škocijanu pri Dobravi, Alojzij Lunder v Žužemberku, Ignacij Omahen v Semiču; novomašniki: Josip Verce v Borovnici, Rudolf Kapš v Postojni, Ivan Cegnar v Žireh, Karl Rupnik v Spodnji Idriji, Franc Kanduč v Starem trgu pri Ložu, Viktor Švigelj v Horjulu, Franc Nastran v Boštanju, Ivan Drešar v Šent Jerneju.

Promoviran je bil za doktorja bogoslovja dne 15. julija t. l. na Dunaju Franc Kulovec.

Mašniško posvečenje so prejeli dne 9, 12. in 14. julija na str. 80 in 81. Škof. Lista imenovani čč. gg.: bogoslovci. Poleg teh pa še čč. gg.: Fr. Anzelm Polak iz nemškega viteškega reda; prezbiterat so prejeli dne 14. julija diakoni: fr. Albin Poljanec, fr. Ciril Bračko, fr. Janez Ev. Žurga iz frančiškega reda.

Umrli so: dne 10. julja 1910 č. g. Alojzij Podobnik, župnik na Gozdu; dne 30. julija č. g. Juri Jaklitsch, župnik v pokoju v Moravi (Mrauen bei Rieg); 3. avgusta č. g. Viljem Paulus, župni upravitelj v pok., v Izlakah.

Priporočajo se čč. gg. sobratom v molitev.

Knezoškofijski ordinariat v Ljubljani, dné 11. avgusta 1910.

Vsebina: 76. Vladoarjeva 80 letnica. — 77. Das achtzigjährige Jubiläum unseres Kaisers. — 78. Patronat Vincencijeve družbe za mladino. — 79. Dubia circa interpretationem Motus Proprii „Cum per Apostolicas“ diei 7 Aprilis 1910. — 80. Cerkvenoglasbeni oddelek na c. kr. akademiji na Dunaju. — 81. Periodična poročila za šematizem l. 1911. — 82. Razpis Iv. Nep. Schlackerjeve ustanove za učiteljske vdove. — 83. Konkurni razpis. — 84. Škofijska kronika.